

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, 2016. év április hó 26. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

végzést:

A sikkasztás büntette miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a pótmagánvádló másodfellebbezését elbírálva a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 2015. év február hó 20. napján kelt 3.Bf.825/2012/18. számú ítéletét helybenhagyja.

A pótmagánvádló köteles a harmadfokú eljárásban felmerült 2.500 (kétezer-ötszáz) forint bűnügyi költség megfizetésére.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A Budaörsi Városi Bíróság a 2012. szeptember 19-én kihirdetett 7.B.756/2010/33. számú ítéletével a vádlottat sikkasztás büntette [Btk. 317. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont] miatt egy évre próbára bocsátotta. Kötelezte a vádlottat az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül a magánfél részére 625.000 forint, valamint járulékai megfizetésére, továbbá az illeték viselésére. A magánfél ezt meghaladó polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

A másodfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék a 2015. év február hó 20. napján kihirdetett 3.Bf.825/2012/18. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva a vádlottat az ellene sikkasztás büntette [1978. évi IV. törvény 317. § (1) és (4) bekezdés a) pont] miatt emelt vád alól felmentette. A magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a pótmagánvádló - jogi képviselője útján - jelentett be fellebbezést, amelynek írásban előterjesztett indokolásában a vádlott bűnösségének sikkasztás büntetében való megállapítását, emiatt intézkedés alkalmazását, valamint a vádlottnak 2,5 millió forint tőke tartozás, továbbá a kamatok megfizetésére történő kötelezését kérte.

A pótmagánvádló képviselőjének érvelése szerint megalapozatlan annak másodfokú megállapítása, hogy elmaradt volna az alaptőke érvényes határozatban történő megemlése, illetve az alaptőke emelésre szánt pénzüsszeg személyhez kötött befizetése, ugyanis a 2,5 millió forintos befizetést a pótmagánvádló teljesítette saját jövedelméből hozzátartozói helyett és nevében. Utalt az alaptőke emelésről hozott határozatnak szabályos eljárás során, határozatképes közgyűlésen való meghozatalára, illetve arra, hogy a pótmagánvádló gyermekei kiskorúak, így személyes befizetést sem teljesíthettek. Kérte ezért a tényállás fentiek szerinti módosítását. A 2,5 millió forintot álláspontja szerint kizárólag az alaptőke emelésre lehetett volna felhasználni, amit az emeléssel kapcsolatos eljárás befejezéséig letétként kellett volna kezelni. Nézete szerint a vádlott által történő felhasználás sajátjaként történő rendelkezésnek, ekként sikkasztásnak minősül. Aláhúzta, hogy a határozat érvénytelenségének kimondása esetén a Zrt. szintén köteles lett volna a 2,5 millió forint visszafizetésére. Az összeg elköltése esetén szintén sikkasztás valósult meg. Kifejtette továbbá, hogy a vádlott akkor, amikor a 2,5 millió forint célszolgáltatást nem a részvények kibocsátására, hanem a Zrt. tartozásainak kiegyenlítésére fordította, a magánvádlónak közvetlenül kárt okozott, amit kamatával és a költségeivel köteles megtéríteni.

A jogi képviselő a nyilvános ülésen írásbeli beadványával azonos tartalommal szólalt fel, az elsőfokú bíróságnak a vádlott bűnösségét megállapító döntését helyesnek, a másodfokú bíróság megváltoztató ítéletét megalapozatlannak tartotta. Kifejtette továbbá, hogy a cégbírósághoz való benyújtás esetén a cégbejegyzéssel válik az alaptőke emelésre befizetett pénzösszeg a cég tulajdonává. Továbbra is hangsúlyozta a befizetett összegnek a bejegyzésig letétként történő kezelési kötelezettségét, amit a cég mint idegen pénzt nem használhat fel. Amennyiben az alaptőke emelésre befizetett összeg nem tekinthető letétnek, abban az esetben - nézete szerint - téves befizetésnek minősül, ami szintén visszajár a befizetőnek. Véleménye szerint nem létezik olyan jogalap, ami alapján a befizetett pénzösszeg a cég vagyonába bekerülne. A befizetett pénzösszeg a cég birtokába, de nem tulajdonába kerül, tehát idegen pénz eszköz marad, annak felhasználása esetén a sikkasztás bűncselekménye megvalósul. Utalt arra, hogy a pótmagánvádló a befizetés tekintetében tévedésbe került, ez a tévedés azonban a cégvezetőt nem mentesíti a szabályos eljárás, a pénz visszafizetési kötelezettsége alól. A kifejtettekre figyelemmel sikkasztás bűncselekménye miatt intézkedés alkalmazását, valamint polgári jogi igényének 2,5 millió forintban történő megállapítását, és abban a vádlott marasztalását kérte.

A vádlott védője a nyilvános ülésen előadott perbeszédében kifejtette, hogy a jogvita minősítési kérdéssé redukálódott. Aláhúzta, hogy az elsőfokú bíróság téves értelmezéssel hozta meg ítéletét, a másodfokú bíróság e tévedést korrigálta a tényállás helyesbítésével és a helyes jogkövetkeztetés levonásával. Álláspontja szerint a vádlott eljárásának kifogásolhatósága esetén is vitatható e magatartást büntetőjogilag a terhére értékelni. Elsődleges kérdésnek tekintette annak eldöntését, hogy a pótmagánvádló befizetése idegen dolognak tekinthető-e, a második kérdés a sajátjaként történő rendelkezés megítélése. Kiemelte, hogy a bírói gyakorlat szerint nincs helye sikkasztás megállapításának az olyan esetekben, amikor a rendeltetésszerű működés körében történik a pénzeszköz felhasználása, márpedig védence ilyen működés körében járt el mindössze. Hangsúlyozta, hogy a pénz felhasználását a pótmagánvádló sem vitatta, hisz a kérdéses befizetésből szállítói tartozás kifizetésére került sor, illetve csoportos beszédési megbízást teljesítettek belőle. Nézete szerint a befizetett pénzösszeg a vádlott számára nem volt idegen dolog. A pótmagánvádló a befizetéskor letéti jellegű rendelkezést nem tett. A hatályos szabályok között nincs olyan előírás, amely kötelezővé tenné a befizetett pénzeszközök letétként történő elkülönített kezelését. Esetlegesen megállapítható a társasági jogi ügyletek cégjogi fogyatékosága, de még ez sem illeszthető büntető jogi tényállásba, legfeljebb polgári jogi, mégpedig elszámolási jogvitaként értelmezhető. Hivatkozott a bírói gyakorlatra, mely szerint a cégek ügyvezetőinek felelőssége sikkasztás miatt kizárólag szándékos, jogellenes magatartás esetén állapítható meg, de csak abban az esetben, amennyiben saját célra történt a pénzeszköz felhasználása. Helytelennek tartotta az előtársaságra vonatkozó szabályokra hivatkozását a pótmagánvádlónak. Aláhúzta, hogy az alaptőke emelésre vonatkozó procedura félbe maradt.

A kifejtettekre figyelemmel kérte a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását. Vitatta a polgári jogi igénnyel összefüggésben a négy ember nevében teljesített befizetés miatti követelés megalapozottságát. Álláspontja szerint a pótmagánvádló kizárólag a saját befizetését követelheti vissza, a családtagjai nevében történt befizetést nem.

A vádlott a nyilvános ülésen azt hangsúlyozta, hogy igazgatótanácsi tevékenységéből fakadó kötelezettségeit legjobb tudása szerint hajtotta végre. Álláspontja szerint személyes hadjárat az ellene folytatott pótmagánvádlói eljárás. Nézete szerint a pótmagánvádló törvényi csúsztatásokkal játszott. Aláhúzta, hogy a pénzek nem voltak címkézve. Kifejtette, hogy a tőke emelési procedúrát részben számítási hiba, de túlnyomórészt a pótmagánvádlóval fennálló viszony elmergesedése miatt

tekintették semmisnek. A pótmagánvádló által befizetett összeget visszafizették volna, de a cég vagyoni helyzete ellehetetlenült. Hangsúlyozta, hogy tudatosan bűncselekményt nem követett el.

A harmadfokú bíróság a pótmagánvádló által bejelentett fellebbezést nem találta alaposnak.

Az ítéletábra vizsgálva a pótmagánvádló másodfellebbezésének joghatályosságát megállapította, hogy a harmadfokú eljárásnak a Be. 386. § (1) bekezdés c) pont I. fordulata szerinti törvényes előfeltétele fennállt, mivel a másodfokú bíróság az első fokon elítélt vádlottat felmentette.

A harmadfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást a Be. 387. § (1) bekezdése értelmében bírálta felül abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetve a másodfokú eljárásban megtartották-e, valamint, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e. A harmadfokú felülbírálat során megállapítható volt, hogy az eljárási szabályokat mind a másodfokú, mind az elsőfokú bíróság megtartotta.

Kijelenthető, hogy a másodfokú bíróság által kiegészített és helyesbített tényállás mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, erre figyelemmel az a Be. 388. § (1) és (2) bekezdése értelmében irányadó volt a harmadfokú eljárásban is.

Az ítéletábra osztotta a másodfokú bíróság álláspontját abban a kérdésben, hogy az alaptőke emelésének közgyűlési elhatározása tényként nem volt igazolható az azt alátámasztó dokumentumok, illetve egyéb bizonyítékok hiányában. A törvényszék helyesen vizsgálta azt a kérdést, hogy a pótmagánvádló által befizetett pénzeszköz tekinthető-e idegen dolognak a részvénytársaság számára. E kérdés nemleges megválaszolásával a harmadfokú bíróság maradéktalanul egyetértett.

Megállapítható, hogy az alaptőke emelés céljából befizetett összeg a cég vagyonának részét képezte. Nincs olyan jogszabályi előírás ugyanis, amely az említett célra befizetett pénzösszeg elkülönített kezelését írná elő. Ilyen elkülönített kezelésre vonatkozó kööttséget a pótmagánvádló nem határozott meg, és a részvénytársaság alapszabálya sem tartalmaz ilyen előírást. Emiatt a tőke emelésre szánt vagyon felhasználása a társaság normál működésével összefüggésben nem tekinthető jogellenesnek.

A következőkes bírói gyakorlat szerint sikkasztás büntettét nem valósítja meg a gazdasági társaság vagyonkezelésre jogosult ügyvezetője, aki a társaság vagyonrészeinek értékesítéséből befolyt összeget a taggyűlés hozzájárulása nélkül fordítja a társaság ténylegesen fennálló elismert tartozása kifizetésére. (BH2009.41.)

A szóban forgó ügyben a vádlott mint cégvezető a részvénytársaság ügykörén belül tevékenykedett, mindvégig a cég képviselőjeként és a cég érdekében járt el. Mint az igazgató tanács elnöke vagyonkezelésre jogosult volt. A pótmagánvádló által befizetett összegnek a részvénytársaság gazdálkodása körében való felhasználásával tehát nem rendelkezett sajátjaként.

A jogvita polgári jogi jellegét a legvilágosabb módon a polgári jogi igény érvényesítése jelezte: a pótmagánvádló ugyanis nem kizárólag az őt, hanem a hozzátartozóit illető igény megállapítására is igényt terjesztett elő.

A tőke emelés hatályosulásának hiányában - a befizetett összeg erejéig - a pótmagánvádlóval a gazdasági társaságnak kell elszámolnia a polgári jog szabályai szerint. Hangsúlyozni szükséges,

hogy a polgári jogi jellegű pótmagánvádlói követelés érvényesítésére büntetőjogi eszközök nem használhatók fel.

A felelősség megállapításának hiányában a polgári jogi igény sem bírálható el.

A kifejtetteknek megfelelően a harmadfokú bíróság a vádlott felmentésével egyetértve a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 388. § (1) bekezdése alapján helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A harmadfokú bíróság osztotta a másodfokú bíróságnak a felmentés alapjául szolgáló bűncselekmény enyhébb, 625.000 forinthez igazodó minősítésével kapcsolatos nézetét is.

A vádlott felmentése folytán felmerült bűnügyi költséget a pótmagánvádas eljárásra vonatkozó szabályok szerint a Be. 344. § (1) bekezdése alapján a pótmagánvádló viseli a Be. 74. § (1) bekezdésére is figyelemmel.

Budapest, 2016. év április hó 26. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.	Dr. Halász Etelka s.k.	Dr. Sebe Mária s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Bf.825/2012/18. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 4.Bhar.129/2015/12. számú végzése folytán 2016. év április hó 26. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2016. év április hó 26. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelélül:

Horváth Anita
bírósági ügyintéző